«Бекітемін»
«Дарын» РҒПО директоры
_____________ Т. Нұркешов
«___» _________ 2021 ж.

5-8 сынып оқушыларына арналған «ProEco» экологиялық жобалар конкурсының Ережесі

1. Жалпы ереже

1) Осы Ереже 5-8 сынып оқушыларына арналған "ProEco" республикалық экологиялық жобалар конкурсының (бұдан әрі-Конкурс) мақсаттары мен міндеттерін, сондай-ақ ұйымдастыру-әдістемелік қызметті қамтамасыз етуді, өткізу және қаржыландыру тәртібін, оған қатысу шарттарын, жүлдегерлер мен жеңімпаздарды анықтауды айқындайды.

2) Конкурстың ұйымдастырушысы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің «Дарын» республикалық ғылыми-практикалық орталығы (бұдан әрі – «Дарын» РҒПО) болып табылады.

3) Конкурстың негізгі мақсаты – экологиялық проблемаларға қызығушылық танытатын, зерттеу қабілеті жоғары дарынды оқушыларды анықтау және қолдау.

4) Конкурстың негізгі міндеттері:

- еліміздің жас ұрпағында экологиялық мәдениетті және жаһандық проблемаларға белсенді өмірлік ұстанымды қалыптастыру;
- табиғи және жасанды экожүйелерді зерттеу мен сақтауға қызығушылықты қолдау;
- мәдени және табиғи байланыстарды сақтау қағидатына сәйкес балаларды бірегей жалпыадамзаттық құндылықтарға тәрбиелеу;
-оқушылардың зияткерлік-шығармашылық әлеуетін ынталандыру және туған өлкенің табиғатына ұқыпты қарауға тәрбиелеу.

2. Конкурсты ұйымдастыру және өткізу тәртібі

1) Конкурсты дайындау мен өткізу бойынша жұмысты үйлестіру және жүзеге асыру үшін республикалық ұйымдастыру комитеті құрылады.

2)Ұйымдастыру комитеті Конкурстың қорытынды кезеңін дайындауға және өткізуге тікелей басшылықты жүзеге асырады, қазылар алқасының құрамын, қатысушы - командалардың тізімін бекітеді, Конкурстың

қорытындысын шығарады және жеңімпаздар мен жүлдегерлерді марапаттайды.

3) Қазылар алқасы қатысушылардың жұмыстарын тексереді және бағалайды, жеңімпаздар мен жүлдегерлерді анықтайды.

4) Конкурс үш кезеңде өткізіледі:

I кезең – аудандық(қалалық);

II кезең – облыстық(іріктеу);

III кезең – республикалық (қорытынды).

5) Конкурстың бірінші кезеңіне қатысу үшін білім беру ұйымдары тиісті білім бөлімдеріне өтінім береді.

6) Конкурстың іріктеу (II) кезеңін «Дарын» жергілікті өңірлік ғылыми-практикалық орталықтары және облыстық, Нұр-Сұлтан, Алматы және Шымкент қалалары білім басқармалары, Республикалық білім беру ұйымдары (бұдан әрі - РББҰ) және «Назарбаев зияткерлік мектептері» дербес білім беру ұйымы (бұдан әрі – «НЗМ» ДББҰ) өткізеді.

7) Конкурстың республикалық кезеңіне тіркелу және қатысу облыстық, Нұр-Сұлтан, Алматы және Шымкент қалалары білім басқармаларының, РББҰ және «НЗМ» ДББҰ-ның ұйымдастыру комитетіне жазбаша өтінімдері негізінде Конкурстың өткізілуіне 20 күн қалғанға дейін жүзеге асырылады.

8) Облыстық, Нұр-Сұлтан және Алматы қалаларының білім басқармалары, РББҰ және «НЗМ» ДББҰ ұйымдастыру комитетіне Конкурстың I, II кезеңдерінің қорытынды есептерін және хаттамаларын ұсынады.

9) Аппеляция қарастырылмайды.

3. Конкурс қатысушыларының жұмыстарына қойылатын талаптар

1) Конкурсқа 5-8 сынып оқушыларының жұмыстары келесі бағыттар бойынша қабылданады:

- **«Туған өлке табиғаты» бағыты** – виртуалды саяхат. Өз өлкесінің көрікті жерлері, табиғаты және қорық аумақтары, табиғат ескерткіштері, табиғат нысандары мен аумақтары туралы виртуалды сапарлармен 3-D форматта (маршруттар, экскурсиялар т.б) таныстыру.
- **«Мені қоршаған әлем - ғажайып әлем» бағыты** - біздің планетаның кез-келген бұрышы таңғажайып және қайталанбас құбылыс. Табиғат аясының әр сәті ерекше. Жапырақтың жел ескендегі сыбдыры, көбелек қанаттарының түрлі-түсті реңдері. Табиғат адамның басты байлығы екендігі туралы біз қаншалықты жиі ойлаймыз? Осының барлығы сіздің

«экологиялық» әсеріңіз бен жер бетіндегі өмірдің ғажайып сезімін бейнеге түсіріп алуға тамаша себеп, яғни керемет ұтымды бейнесәттер бағыты.

- «Мені қоршаған әлем - ғажайып әлем» тақырыбында дебаттық пікірталас. Спикерлер өздерінің фактілерін ұсына отырып, экологиялық проблемалардың шығу себептері мен туындау нәтижелерін, сонымен қатар оны шешу жолдары туралы өз позицияларын дәлелдейді.

- **«Үздік экологиялық бастама» бағыты** – экодизайнерлер байқауы. Командалық жұмыстар қабылданады (2 қатысушыдан артық емес). Қоршаған ортаны сақтауға бағытталған экологиялық акциялар мен табиғатты қорғау іс-шараларын көрсететін жобалар конкурсы. Осы бағыт бойынша экологиялық жағдайды жақсартатын түрлі дизайнерлік макеттер мен жобалар қабылданады.

- **«Таза қала сізден басталады» бағыты** – көркейту, көгалдандыру бойынша экологиялық жұмыстар, өткізілетін экологиялық акциялар (оның ішінде өз ауылдарындағы жағажай, өзен-көл аудандарында қоқысты жинау және жинау бойынша қоғамдық жұмыстарға еріктілер тобының қосқан үлесі), жылыжайлар, мектеп жанындағы оқу-тәжірибелік учаскелер, мектеп орман шаруашылығы бойынша видеороликтердің презентациясы. Видеода сіз бұл мәселеге шығармашылықпен қарай аласыз, визуалды әдістерді, түсіруді, анимацияны және компьютерлік графиканы, музыкалық және дыбыстық сүйемелдеуді қолдана аласыз.

2) Жұмыс қазақ және орыс тілдерінде ұсынылады. Оқушылар өзінің таңдаған бағыты бойынша 7-8 минуттық бейнеролик дайындайды;

3) Бейнеролик кез келген бейне таратқышта өңделген немесе телефон камерасымен түсірілген анимациялық, сахналанған бейнежазба, сондай-ақ арнайы бейнекамера түрінде жазылуы мүмкін.

4) Бейнеролик форматтары: MPEG4, AVI.

Бейнероликте келесілер міндетті түрде болуы керек:

- бейнероликтің бастапқы кадрында жұмыстың атауы мен автордың (авторлардың) аты-жөні көрсетілуі тиіс;
- бейнеролик соңында кадрда автордың (түсірілімге қатысқан топтың) тізімі, мектептің атауы мен жасалған уақыты көрсетілуі тиіс;
- музыкалық сүйемелдеу қолданылған жағдайда музыка мен мәтіннің авторын көрсету қажет.

5) Конкурсқа арналған жұмыстар электронды түрде жіберілуі тиіс. Бейнеролик файлына жұмыс пен номинацияның атауы, автордың тегі мен инициалдары қамтылған.

6) Бағалау критерийлері:

- тақырыпқа сәйкестігі;
- бейнероликтың эмоционалдылығы және ақпараттық мазмұны;

- көркем орындалуы мен шығармашылығы;
- өңдеудің эстетикалық және техникалық деңгейі;
- композициялық шешімі;
- идеяның жаңалығы мен тың ерекшелігі;
- экологиялық мәселелердің көрінісі.

4. Қорытындысын шығару және марапаттау

1) Конкурсты қорытындылау финалды өткізу барысында жүзеге асырылады. Жеңімпаздар мен жүлдегерлер жас ерекшеліктеріне байланысты екі топ (5-6 сынып, 7-8 сынып) бойынша және 4 бағытта анықталады.

2) Жеңімпаздар мен жүлдегерлер «Дарын» РҒПО-ның I, II, III дәрежелі дипломдарымен және грамоталарымен марапатталады. Барлық қатысушыларға сертификаттар беріледі.

Ұйымдастыру комитетінің мекен-жайы: индекс Z05K5K8, Нұр-Сұлтан қаласы, Мәңгілік Ел даңғылы, 8, БЦ Алтын Орда, каб. 207, тел: +7(7172) 57-01-60, e-mail: info@daryn.kz

«Утверждаю»
директор РНПЦ «Дарын»
__________ Т. Нуркешов
«_25_» ___10___ 2021 г.

Положение
О республиканском конкурсе экологических проектов «ProEco»
для учащихся 5-8 классов

1. Общие положения

1) Настоящее Положение определяет цели и задачи республиканского конкурса экологических проектов «ProEco» для учащихся 5-8 классов (далее-Конкурс), а также обеспечение организационно-методической деятельности, порядок проведения и финансирования, условия участия в нем, определение призеров и победителей.

2) Организатором Конкурса является Республиканский научно-практический центр «Дарын» Министерства образования и науки Республики Казахстан (далее – РНПЦ «Дарын»).

3) Основная цель Конкурса – выявление и поддержка одарённых учащихся с высокими исследовательскими способностями, проявляющих интерес к экологическим проблемам.

4) Основные задачи Конкурса:

-формирование у молодого поколения страны экологической культуры и активной жизненной позиции на глобальные проблемы;

-поддержка интереса к изучению и сохранению природных и искусственных экосистем;

-воспитание у детей уникальных общечеловеческих ценностей в соответствии с принципом сохранения культурных и природных связей;

-стимулирование интеллектуально-творческого потенциала школьников и воспитание бережного отношения к природе родного края.

2. Порядок организации и проведения Конкурса

1) Для координации и осуществления работы по подготовке и проведению Конкурса создается Республиканский организационный комитет.

2) Оргкомитет осуществляет непосредственное руководство подготовкой и проведением заключительного этапа Конкурса, утверждает состав жюри, список команд-участников, подводит итоги Конкурса и награждает победителей и призеров.

3) Жюри проверяет и оценивает работы участников, определяет победителей и призеров.

4) Конкурс проводится в три этапа:

I этап - районный (городской);

II этап – областной (отборочный) ;

III этап - республиканский (заключительный).

5) Для участия в первом этапе Конкурса организации образования подают заявку в соответствующие отделы образования.

6) Отборочный (II) этап Конкурса проводится региональными научно-практическими центрами «Дарын», областными управлениями образования, городов Нур-Султан, Алматы и Шымкента, республиканскими организациями образования (далее–РОО) и автономной организацией образования «Назарбаев Интеллектуальные школы» (далее – АОО «НИШ»).

7) Регистрация и участие в республиканском этапе Конкурса осуществляются на основании письменных заявок областных, городов Нур-Султан, Алматы и Шымкент управлений образования, РОО и АОО «НИШ» в оргкомитет за 20 дней до проведения конкурса.

8) Областные управления образования, отделы образования городов Нур-Султан, Алматы и Шымкент, АОО «НИШ», РОО представляют в оргкомитет итоговые отчеты и протоколы I, II этапов Конкурса.

9) Апелляция не предусматривается.

3. Требования к работам участников конкурса

1) На Конкурс принимаются работы учащихся 5-8 классов по следующим направлениям:

- Направление **«Природа родного края»** – *виртуальное путешествие.* Знакомство в формате 3-D с виртуальными путешествиями (маршруты, экскурсии и т.д.) о достопримечательностях, природе и заповедных территориях своего края, памятниках природы, природных объектах и территориях.
- Направление **«Окружающий меня мир – удивительный мир»:**

- любой уголок нашей планеты – удивительное и неповторимое явление. Каждый момент природы уникален. Шелест листьев на ветру, пестрые оттенки крыльев бабочек. Как часто мы думаем о том, что природа - главное богатство человека? Все это - отличный повод запечатлеть на видео ваши «экологические» впечатления и удивительное ощущение жизни на земле, то есть направление невероятных видеотекстов.

- дебатная дискуссия на тему «Окружающий меня мир – удивительный мир». Докладчики, представляя свои факты, аргументируют свою позицию о причинах возникновения экологических проблем, а также путях их решения.

- Направление «**Лучшая экологическая инициатива**» – конкурс экодизайнеров. Принимаются командные работы (не более 2 участников).

Конкурс проектов, отражающих экологические акции и природоохранные мероприятия, направленные на сохранение окружающей

среды. По данному направлению принимаются различные дизайнерские макеты и проекты, улучшающие экологическую обстановку.

- Направление **«Чистый город начинается с вас»** – экологические работы по благоустройству, озеленению, проводимые экологические акции (в том числе вклад волонтерской группы в общественные работы по уборке и уборке мусора в районе реки-озера, пляжа в своих селах), презентация видеороликов по теплицам, пришкольным учебно-практическим участкам, школьному лесному хозяйству. В видеоролике можно творчески подойти к данному вопросу, использовать способы визуального представления, съемка, анимация и компьютерная графика, музыкальное и звуковое сопровождение.

2) Работы представляются на казахском и русском языках. Учащиеся готовят 7-8-минутный видеоролик по выбранному ими направлению;

3) Видеоролик может быть записан в виде анимированной, инсценированной видеозаписи, обработанной на любом видеопередатчике или снятой камерой телефона, так же специальной видеокамерой.

4) Форматы видеороликов: MPEG4, AVI.

В обязательном порядке должна быть отражена следующая информация:

- название работы и ФИО автора (авторов);
- название школы и дата создания, людей (группы, участвовавшей в съемках);
- в случае использования музыкального сопровождения указать автора музыки и текста.

5) Работы на Конкурс должны быть направлены в электронном виде. Файл видеоролика содержит название работы и номинации, фамилию и инициалы автора.

6) Критерии оценки:

- соответствие теме;
- эмоциональность и информационное содержание видеоролика;
- художественное исполнение и творчество;
- эстетический и технический уровень обработки;
- композиционное решение;
- инновации и новизна идеи;
- отражение экологических проблем.

4. Подведение итогов и награждение победителей

1) Подведение итогов Конкурса осуществляется в ходе проведения финала. Победители и призеры определяются по двум возрастным группам (5-6 класс, 7-8 класс) и по 4 направлениям.

2) Победители и призеры награждаются дипломами и грамотами РНПЦ «Дарын» I, II, III степеней. Все участники получат сертификаты участия.

Адрес оргкомитета: индекс Z05K5K8, г. Нур-Султан, пр. Мәңгілік Ел, д.8, БЦ Алтын Орда, каб. 207, тел: +7(7172) 57-01-60, e-mail: info@daryn.kz